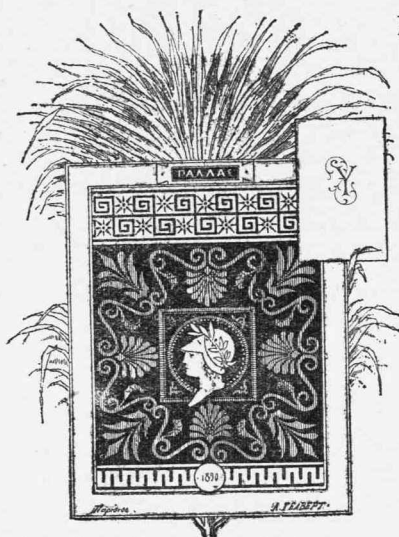

ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ

ΠΑΡΧΟΥΣΙΝ εἰς τὸν κόσμον δύο εἶδη ἐθνικῶν ἀνδρῶν. Οἱ ἄνδρες οἱ ἀναστηλόνοντες ἐπὶ τῶν σωμάτων των καὶ θεμελιούντες ἐπὶ τῶν αἱμάτων των τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἑαυτῶν πατρίδος καὶ οἱ ἄνδρες οἱ διὰ τοῦ πλούτου των καὶ τῶν ἀγαθῶν των συντείνοντες εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς.

Ἐκαστον ἔθνος ὃ, τι ὀφείλει εἰς τοὺς μὲν, χρεωσθεῖ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Εὐγνωμοσύνης θυμίαμα καίει καὶ διὰ τὸν ἄτρομον μαχητὴν, τὸν πίπτοντα πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ ἀγῶνός του, λύβανον εὐγνωμοσύνης καὶ διὰ

τὸ πολυτάλαντον τέκνον του, τὸ διαθέτον τὸ χρῆμα τοῦ ἰδρωτός του ὑπὲρ τῆς ἀνυψώσεώς του.

Μακαρία ἡ χώρα ἡ ἔχουσα νὰ ἐπιδείξη ἀμφοτέρω τὰ εἶδη τοιούτων ἀνδρῶν !

Μακαρία ἡ σύγχρονος Ἑλλάς ἡ ἐλευθερωθεῖσα διὰ τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τῆς ἐπαναστάσεώς της, ἡ ἀνακουφισθεῖσα κατόπιν διὰ τῶν τόσων ἀγωνιστῶν τοῦ μεγαλείου της, ἡ ἐνατενίζουσα πάντοτε εὐελπίς πρὸς τὰ ἔξω τέκνα της, τὰ σωρεύοντα χρυσὸν ἐπὶ χρυσοῦ, ὅπως τὸν φέρουσι μίαν ἡμέραν καὶ τὸν καταθέσουσιν εὐγνωμόνως καὶ ὑπερηφάνως — δικαίως ὑπερηφάνως — παρὰ τοὺς πόδας της. Τὰ ὀνόματα καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ, ἀνεξίτηλα θὰ μένωσι πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν παντὸς Ἑλλήνου, θὰ κοσμῶσιν ἀνεξίτηλα πάντοτε τὰς δέλους τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας.

Ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν τῶν μεγάλων καὶ ἱερῶν, τὸ ὄνομα Σκυλίτσης ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς πατρίδος ζῆλευτὴν πάντοτε θὰ κατέχη θέσιν καὶ περίοπτον.

Ὁ πρὸ ἐτῶν ἀποβιώσας ἐπιφανῆς ὁμογενῆς Ζαννῆς Στε-

Φάνοβικ, αίδιον κατέλιπε τὴν μνήμην διὰ τῶν βαρυσημάντων δωρεῶν καὶ τῶν ἀπειραρίθμων ἀγαθοεργιῶν του.

Ἡ Κωνσταντινούπολις θὰ χύνη πάντοτε εὐγνωμοσύνης δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ εὐλογητοῦ γέροντος, θερμαὶ δὲ καὶ ἐγκάρδιοι τῶν ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντων καὶ ἀναζησάντων καὶ ἀναδειχθέντων, θὰ ἀνέρχονται πρὸς τὸν Πλάστην αἱ προσευχαί.

Ἡ ἱστορία του εἶνε πολὺ μεγάλην, ὥστε νὰ μὴ συνοψίζηται εἰς γραμμὰς ἀλλὰ εἰς τόμους. Ἱστορία, ἥτις δύναται νὰ τιτλοφορηθῇ **Ἐγκόλπιον Εὐαγγελικόν**.

Τοῦ ἐτέρου τῶν υἱῶν του ὁ θάνατος, τοῦ παρ' ἡμῖν ἐσχάτως διατρίψαντος καὶ ἐνταῦθα ἀποθανόντος, τοῦ ἀλυσμονήτου **Δημητρίου Στεφάνοβικ Σκυλίτην**, πόσα καὶ πόσα δυσαναπλήρωτα κενὰ δὲν ἐγκατέλειπεν !

Ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι πλήρης τῶν μεγάλων πρὸς αὐτὴν εὐεργεσιῶν του, ὁ δὲ ἐν Παρισίοις περίλαμπρος Ἑλληνικὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ὁ πρὸ ὀλίγου ἐγκαινισθεὶς ἐπισήμως καὶ ἐν κατασκευτικῇ συρροῇ πάντων τῶν ἐκεῖ ἰμοεθνῶν μας, θὰ μείνη ἐς αἰὲ μνημεῖον τῆς μεγάλης καὶ εὐγενοῦς καρδίας του.

Ὁ ἀνδρὶς τοῦ μεγάλου τῆς Ἀλβιόνος βάρδου, τοῦ μεγάλου ἀγωνιστοῦ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους, τοῦ ψάλτου τοῦ Τσίλ - Ἀρολδ, τοῦ μεγαλοκάρδου Βύρωνος, θὰ μαρμαίρη εἰς τὰ εὐθαλῆ παρὰ τὸ Ζάππειον τοπεῖα, ἀποκαλυπτόμενος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ λευκὸν φῶς τοῦ Ἀττικοῦ ὀρίζοντος. . . .

Τοῦ ἐτέρου τῶν υἱῶν τοῦ ἀειμνήστου Ζαννῆ Στεφάνοβικ, οὕτινος μεθ' ὑπερηφανείας δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα, τοῦ νεωτέρου τῶν ἀδελφῶν, ἡ **Ποικίλη Στοᾶ** σήμερον ἐπιχειρεῖ τὴν σκιαγραφίαν.

Ἄν ἐπρόκειτο νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὰς ὄψεις τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἀγαθοεργὸν καὶ εὐεργέτην κοινὸν καὶ ὑστερόφημον μόνον, ἡ **Ποικίλη Στοᾶ** εἰς οὐδεμίαν θὰ προσέκοπτε δυσκολίαν.

Ἀλλὰ διὰ τὸν κ. **Παῦλον Στεφάνοβικ**, τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Γεννηθεὶς διὰ νὰ πράττῃ τὸ καλὸν, τὸ πράττει κατὰ τρόπον ἴδιον ἐντελῶς καὶ δυσεύρετον καὶ ἰδοῦ ποῦ ἐγκείται ἡ δυσχέρεια τοῦ ἔργου μας.

Ἡ φήμη δὲν ἐξαγγέλλει τὰς εὐεργεσίας του, οὐδὲ τὰς ἀγαθοεργίας του διασαλπίζει ἡ πομπώδης σάλπιγξ τῶν φιλοδόξων.

Ἐπὲρ σκοπῶν ἔθνικῶν προσφέρει πάντοτε ἡγεμονικὰς τὰς δωρεὰς του, μετριοφρόνως κρυπτόμενος, ἀναρίθμητοι δὲ,

ιδιώται, οίκογένεσαι ἀναξιοπαθοῦσαι καὶ μαθηταὶ ἄποροι καὶ κοράσια ὀρφανὰ ὑπὸ τὴν σκέπην του τὴν φιλόστοργον ἀπομάσσουσι τὰ δάκρυα τοῦ πένθους των καὶ τῆς δυστυχίας των. Εἶναι ὁ προστάτης ὁ ἄοκνος, πάντων τῶν κοινωφελῶν ἰδρυμάτων τῆς ἀχανοῦς πόλεως τῶν Παλαιολόγων καὶ ὁ ἀγαπητότερος παρ' ἅπασιν ὁμογενῆς.

ὑπὸ τὸ ἀφελές του ἐξωτερικὸν κρύπτονται σπάνια χαρίσματα νοῦ καὶ καρδίας.

Ὁ Σιὸρ Παυλῆς, ὡς ἀποκαλεῖται λατρευτῶς, ὁ Βενιαμὴν τῶν μεγάλων Σκυλίτσιδων, ὁ ὡς ἀπλοϊκὸς θαλασσινοὸς ἐπιβαλλόμενος διὰ τοῦ ὑψηλοῦ του ἀναστήματος, τοῦ εὐρυνώτου, μὲ τὴν ιδιόρρυθμον φυσιογνωμίαν του, τὴν ἀμέσως ἐμποιοῦσαν ἐντύπωσιν, μὲ τὸ μέτωπόν του τὸ εὐρύτατον, μὲ τὴν καμπυλωμένην του ὄψιν, ὁ ἀκούρατος καὶ ἀδιάφθορος ὡς ἀγγλικὴ μηχανὴ κύριος κολοσσιαίου πλοῦτου, εἶνε ἐν τούτοις, παρὰ τὴν φαινομενικὴν ἀπάθειαν καὶ σοβαρότητά του, ἥμερος ὡς ἀρνίον καὶ εὐαίσθητος ὡς ποιητής.

Εἰς τὸ ὄνομά του ὀμνύει ὁ πολυάριθμος Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μνήμων τῶν μεγάλων πρὸς αὐτὸν καλοσυνῶν του, διὰ τὰς ὁποίας ὁ χορηγὸς ἀγάλλεται χωρὶς νὰ καυχᾶται.

Ἀφελῆς καὶ λιτὸς, δίδει τὴν ἐμπρέπουσαν εἰς τὸ χρῆμα ἀξίαν, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς τὸ μέσον καὶ οὐχὶ ὡς τὸν σκοπὸν.

Τὰ μέγαρά του καὶ αἱ ἐπαύλεις του εἶνε φιλοξένως ἀνοικτὰ πάντοτε πρὸς πάντας καὶ ὁ αὐστηρὸς τραπεζίτης τοῦ γραφείου, εἶνε οἰκοδεσπότης εὐχαρις καὶ προσηνὴς καὶ φιλόφρων καὶ ἐράσιμος.

Ὁ Βίκτωρ Οὐγγὼ λέγει κάπου: «Τὸν πλούσιον, θεωρῶ ἀνθρωπον, μόνον ὅταν πεισθῶ, ὅτι πράγματι οὗτος ἀγαπᾷ τὰ ἀνθη.»

Ὅταν τώρα μάθῃ κανεὶς ὁποῖον ἔρωτα τρέφει ὁ κ. Παῦλος Στεφάνοβιτς πρὸς τὰς ψυχὰς τῶν ἀγγέλων, ὡς ἀποκαλεῖ ἀλλοῦ τὸν κόσμον τῶν ἀνθέων ὁ μέγας ποιητής, θὰ ἐξηγήσῃ εὐχερέστερον τὴν αἰχμαλωτιστικὴν δύναμιν, ἣν ἔχει ἐπὶ τῶν ὁμοίων του, ὁ ὑφ' ἡμῶν σκιαγραφούμενος ἔξοχος ὁμογενὴς καὶ θὰ ἐκτιμήσῃ δεόντως τὰ ἀκριβότερα, χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων, χαρίσματα τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς διανοίας του καὶ θὰ βαθύνη περισσότερον εἰς τὸ βαθὺ ἀπόφθεγμα τοῦ μεγαλητέρου ἴσως τέκνου τοῦ αἰῶνος μας.

Ἡ Ἑλλὰς ἐπὶ τοιούτων ἀνδρῶν στηρίζεται· πολλὰ τῶν ὄνειρων τοῦ μέλλοντός της. Ἡ πατρίς δὲν ἀγνοεῖ τὰ ὀνόματα τῶν μεγαλοφρόνων ὁμογενῶν, οἱ ὁποῖοι τὴν ὄνειρεύονται μεγάλην καὶ περιδοξον, ζῶντες καὶ ἐργαζόμενοι καὶ ἀποθνή-

σκοντες ἀκόμη ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τοῦ μεγαλείου της. Ἐν ἓκ τῶν προσφιλεστέρων τοιούτων τέκνων της, εἶναι καὶ ὁ κ. **Παῦλος Στεφάνοβικ Σκυλίτσης**.

Ζῆ καὶ ἐργάζεται διὰ τὴν Πατρίδα, τὴν Μεγάλην Πατρίδα, τὴν στένουσαν ὑπὸ τὸ βαρὺ πέλμα τῶν πικριῶν καὶ τῶν δυστυχιῶν της.

Ἡ «**Ποικίλη Στοά**» δημοσιεύουσα τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπιφανοῦς ὁμογενοῦς καὶ δι' ὠρῶν γραμμῶν παρουσιάζουσα εἰς τοὺς ἀναγνώστας της τοιοῦτον ἄνδρα, ἐναυρύνεται τιμῶσα δι' ἐξόχου σελίδος τὸ ἔργον της.

Ἡ «**Ποικίλη Στοά**», τοὺς ἐθνικοὺς ἄνδρας ὑπὲρ πᾶν ἄλλο πολῦτιμον, θέτει ὑψηλότερα. Ἡ Πινακοθήκη της—δύναται νὰ καυχηθῆ διὰ τοῦτο—ἐτίμησεν ἐκάστοτε καὶ ἐτιμήθη διὰ τῶν εἰκόνων τῶν μεγάλων πατριωτῶν. Εἰς τοὺς ἐξω ὁμογενεῖς στηρίζονται σήμερον αἱ ἐλπίδες τοῦ ἐθνικοῦ τῆς πατρίδος μας μέλλοντος, ὅπως ἄλλοτε ἐστηρίχθη παραπαίουσα καὶ κλονιζομένη καὶ καταρρέουσα, εἰς τοὺς βραχίονας τῶν ἐλευθερωτῶν της ἢ Πατοῖς μας.

Ἡ «**Ποικίλη Στοά**» ἐθνικοὺς ἄνδρας θεωρεῖ καὶ τὸν **Καραϊσκάκην** καὶ τὸν **Χατζῆ Κώνσταν**, τὸν **Μιαούλην** καὶ τὸν **Ἀβέρωφ**, τὸν **Κολοκοτρώνην** καὶ τὸν **Ῥιζάρην**.

Τοὺς ἐλευθερωτὰς τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐργάτας τοῦ μεγαλείου της, ἀλλὰ καὶ τοὺς βασιλεῖς τοῦ πλοῦτου, ἐκείνους, οἵτινες τὸν ἀποκτῶσι καὶ τὸν διαχειρίζονται, ὅπως ὁ κ. **Παῦλος Στεφάνοβικ Σκυλίτσης**.

Καὶ δημοσιεύουσα σήμερον τὴν εἰκόνα του ἡ «**Ποικίλη Στοά**», προσθέτει μίαν ἀκόμη σελίδα αἰγλῆς εἰς τὴν Πινακοθήκην της, ἥτις ἀνοίγεται μόνον δι' ἐξέχοντας ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν καὶ διὰ μεγάλους Πατριώτας.

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἐχει ἡ ψυχὴ μου μυστικὰ καὶ τὰ φυλάει κρυμμένα
Μέσα στὰ ἀνήλια βᾶθη της τὰ τρισκοτιδιασμένα,
Τόσο βαθιὰ ὅσο ἡ θάλασσα δὲν κρύβει τὸ κοράλλι,
Λὲς καὶ φοβᾶται νὰ τὰ ἴδουῦν καὶ νὰ τὰ μάθουν ἄλλοι.

Ἐχ' ἡ ψυχὴ μου μυστικὰ καὶ τὰ φυλάει κρυμμένα
Μεσ' στοῦ βυθοῦ της τᾶδουτα, ὅσο δειλῆ παρθένα,
Δὲν κρύβει μέσ' στοῦ στήθους της τὰ φλογισμένα βᾶθη,
Κρυφῆ ἀγάπη ποὺ κανεὶς δὲν θέλει νὰ τῆ μάθῃ.

Γιὰ τὸ κοράλλι νὰ φανῆ μι' ἀχτίνα φτάνει μόνη,
Τὴν κόρη πάλι μιὰ ματιὰ κι αὐτὴ τῆ φανερόνει.
Κ' ἓνα τραγοῦδι μοναχὰ δὲ φτάνει καὶ γιὰ μένα
Νὰ δείξῃ ὅ,τ' ἔχω στῆς ψυχῆς τὰ τρισβαθὰ κρυμμένα ;

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ ΣΚΥΛΙΤΣΗΣ